
Duitsers aan de Oudestraat: ideologisch/theologisch niet als interessant beschouwd?

6 van de 15 studenten die niet *altreformeert* waren en tussen 1966 en 1994 aan de Oudestraat gingen studeren zijn na afloop van hun studie in Kampen aldaar ook gepromoveerd. 4 van de 6 hadden tijdens de inschrijving als student in Kampen al het doel om te promoveren. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat 3 van deze studenten aan evangelicale opleidingen in Duitsland respectievelijke Zwitserland hadden gestudeerd. Deze opleidingen hadden geen promotierecht. Het gaat om de Freie Theologische Akademie (FTA, inmiddels Freie Theologische Hochschule [FTH]) te Giessen en de Freie Evangelisch-Theologische Akademie (FETA, inmiddels Staats-unabhängige Theologische Hochschule [STH]) te Basel. Uit de enquête onder deze promovendi blijkt dat de Oudestraat in vergelijking met Duitse opleidingen attractief was, want de Oudestraat bood aan hun overtuiging meer ruimte dan Duitsland, waar de strijd tussen evangelicalen en liberalen hard werd gevoerd. Volgens enkele promovendi waren er aan de Oudestraat bovendien geen hoge formele eisen in vergelijking met andere buitenlandse opleidingen. Ze konden in het Duits en bovendien als afstandsstudenten studeren en promoveren, en ze hoefden ook geen collegegeld te betalen.

Dat deze evangelicale studenten in dit tijdperk naar Kampen kwamen is echter ook bijzonder. Want vanaf de jaren zestig begon de Oudestraat een steeds meer liberale koers te varen, en was de aandacht vooral op Oost-Berlijn en de communistische Duitse Democratische Republiek (DDR) gevestigd. De protestantse kerken in de DDR kregen voor links georiënteerde studenten een voorbeeldfunctie met hun model van 'kerk in het socialisme'. De theologie van Dietrich Bonhoeffer was voor deze kerken belangrijk. Ze vond vervolgens ook ingang aan de Theologische School te Kampen.¹¹⁴ Vanaf 1975 werden excursies naar de DDR georganiseerd en werd met studenten uit Jena en Oost-Berlijn over verschillende thema's gediscussieerd. Twee in de BRD geboren studenten aan de Oudestraat vertelden me dat ze in die tijd kritische vragen kregen aangaande de omgang van de BRD met het terrorisme van linkse groepen. De Duitse studenten kwamen, één uitzondering daargelaten, allemaal uit de BRD. Dit, en het feit dat enkelen van hen evangelicaal waren, maakt dat ze voor de geschiedschrijvers van de civitas aan de Oudestraat niet interessant waren.

Conclusie

De begrippen 'Bentheim' en 'Oost-Friesland' verwijzen naar Duitse streken die aan Nederland grenzen. Van de 81 in Duitsland geboren studenten die tussen 1854 en 1994 aan de Oudestraat

¹¹⁴ Jansen-de Graaf, 'Nieuwe wegen', 262v., 317v.